

Projekt

z dnia 19 maja 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR XVI/102/2025
RADY MIEJSKIEJ W SKĘPEM**

z dnia 28 maja 2025 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025-2027

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r., poz. 1465, poz. 1572, poz. 1907 i poz. 1940), art. 176 pkt. 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2025r., poz.49), Rada Miejska w Skępem uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025-2027” dla Miasta i Gminy Skępe w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Skępe.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

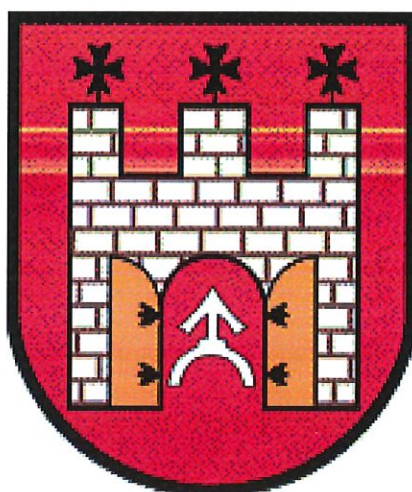
Przewodniczący Rady
Miejskiej w Skępem

Ryszard Szewczyk

WERA JASZCZYŃSKA-PERKOWSKA
WA - 13774

Załącznik do uchwały Nr XVI/102/2025
Rady Miejskiej w Skępem
z dnia 28 maja 2025 r.

**GMINNY PROGRAM
WSPIERANIA RODZINY
NA LATA 2025-2027**

SKEPE

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	2
I. REGULACJE PRAWNE.....	4
1.1. Podstawy prawne.....	4
1.2. Zadania Gminy w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej.....	5
II. DIAGNOZA.....	6
2.1. Charakterystyka demograficzna.....	7
2.2. Statystyki rodzin objętych wsparciem instytucji.....	8
2.3. Zasoby instytucjonalne.....	12
III. ZAŁOŻENIA PROGRAMU.....	16
IV. PRZEWIDYWANE EFEKTY.....	18
V. ODBIORCY PROGRAMU.....	18
VI. REALIZATORZY PROGRAMU.....	19
VII. ŹRÓDŁA FINANSOWE PROGRAMU.....	19
VIII. MONITOROWANIE PRZEBIEGU PROGRAMU.....	19
IX. PODSUMOWANIE	20

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY

Wstęp

Niniejszy Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Skępe na lata 2025-2027 opracowany na podstawie art.176 pkt. 1 Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz.U.2025 poz. 49).

Zgodnie z założeniami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wszystkie ujęte w niej działania są:

„Dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju, i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami”.

Rodzina jest podstawową komórką społeczną, w której przebiega rozwój psychoemocjonalny człowieka. To właśnie w rodzinie rodzice lub opiekunowie przekazują kluczowe wartości i przekonania dotyczące świata. Oddziaływania, jakie zachodzą między członkami rodziny mogą wspierać ich funkcjonowanie lub wykazywać destrukcyjny charakter. To właśnie w rodzinie dzieci uczą się umiejętności społecznych, uczą się autonomii oraz regulacji emocji. Wszystkie zachodzące w niej procesy mają ogromny wpływ na dorosłe życie i wybory. Kiedy dysfunkcyjny staje się chociażby jeden element w rodzinie wszystkich jej członków dotykają konsekwencje. Najpoważniejsze zjawiska dysfunkcyjne w rodzinie to: bezrobocie, brak umiejętności i przygotowania do opieki i wychowania dzieci, alkoholizm, uzależnienie narkotykowe, ubóstwo, przestępczość rodziców, konflikty społeczne i wewnątrz rodziny. W przypadku rodzin dysfunkcyjnych atmosfera w domu jest pełna napięcia i nieufności. Członkowie rodziny nie tworzą bezpiecznego otoczenia dla dziecka do rozwoju. Nadużycia i zaniedbania hamują rozwój zaufania dzieci do świata, do innych, a także do samych siebie. Później jako dorośli, osobom tym może być trudno zaufać innym i własnym osądom, a poczucie własnej wartości może zostać stale zaburzone. Z rodziną dysfunkcyjną

pracują głównie: pracownik socjalny i asystent rodziny, razem z nimi często również pedagog szkolny, kurator sądowy, terapeuta rodziny, lekarz i pielęgniarka środowiskowa, policjant dzielnicowy, terapeuta od uzależnień. Praca z rodziną jest trudna i musi opierać się na współpracy z otoczeniem rodziny (bliższym i dalszym) oraz zapewnieniu dostępu do specjalistycznego poradnictwa. Pokonanie skutków dysfunkcyjnych rodzin może wydawać się trudne, ale nie jest to niemożliwe.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudnia pracowników socjalnych i asystentów rodziny, aby nieść bezpośrednią pomoc rodzinie, podnieść jej umiejętności opiekuńczo – wychowawcze, nauczyć radzenia sobie z sytuacjami dnia codziennego, przezwyciężać trudności oraz poprawić ogólne funkcjonowanie rodziny. Celem jest zrozumienie przyczyn problemów w rodzinie i doprowadzenie do usamodzielnienia życiowego oraz integracji ze środowiskiem.

Gminny Program Wspierania Rodziny z Gminy Skępe na lata 2025 – 2027 zakłada propozycje pomocowe które mają pomagać rodzinie prawidłowo funkcjonować w każdym aspekcie, w szczególności obejmować rodziny zagrożone wszelkiego rodzaju dysfunkcjami.

I. REGULACJE PRAWNE

1.1 Podstawy prawne

Zapisy Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 są odzwierciedleniem standardów i norm prawa wynikających z ustawodawstwa krajowego, znajdujących się m.in. w :

- Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 02 kwietnia 1997r. (Dz. U. z 1997r., nr 78, poz. 483 ze zm.),
- Ustawie z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz.U. z 2025 r., poz. 49),
- Ustawie z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2024r., poz.1283 ze zm.),
- Ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t. j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1673),
- Ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz.U. z 2023 r., poz. 2151 ze zm.)
- Ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz.U. z 2023 r., poz. .1939 ze zm.),
- Ustawie z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t. j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1829)
- Ustawie z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t. j . Dz.U. z 2024 r., poz. 1576),
- Ustawie z dnia 25 lutego 1964 r. kodeks rodzinny i opiekuńczy (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 2809 ze zm.)
- Ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz.U. z 2024r., poz. 1465 ze zm.),
- Uchwale Nr XXX/176/2017 Rady Miejskiej w Skępem z dnia 30 stycznia 2017 r. w sprawie uchwalenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Skępe na lata 2017 – 2026.

1.2 Zadania Gminy w zakresie wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej

Zadania Gminy w zakresie wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej określone są w Ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r.

(t. j. Dz.U. z 2025r., poz. 49) w art. 176, art. 177, art. 178, oraz art.179, które brzmią następująco:

Art. 176 (zadania własne gminy)

„Do zadań własnych gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;*
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;*
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:*
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,*
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,*
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;*
- 4) finansowanie:*
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,*
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;*
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;*
- 6) sporządzanie, zgodnie ze wzorami udostępnionymi drogą elektroniczną przez ministra właściwego do spraw rodziny, sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3, w terminie:*
 - a) do dnia 31 stycznia danego roku - za okres od dnia 1 lipca do dnia 31 grudnia poprzedniego roku,*
 - b) do dnia 31 lipca danego roku - za okres od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca danego roku;*
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.”*

Art. 177 (Zadania zlecone realizowane przez gminę)

1. Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy wykonywanie zadań wynikających z rządowych programów z zakresu wspierania rodziny oraz rządowego programu, o którym mowa w art. 187a ust. 1. (Rada Ministrów może przyjąć rządowy program wsparcia rodzin z dziećmi ust. 1).

2. Gmina realizuje zadania zlecone z zakresu administracji rządowej zgodnie z wytycznymi przekazanymi przez wojewodę.

Art. 178 (Osoby uprawnione do prowadzenia postępowań)

Burmistrz może upoważnić swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej, dyrektora centrum usług społecznych lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej, dyrektora centrum usług społecznych lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy, do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu wspierania rodziny oraz wydawania w tych sprawach decyzji.

Art. 179 (Roczne sprawozdania; gminne programy wspierania rodziny)

1. W terminie do dnia 31 marca każdego roku burmistrz składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

2. Rada gminy, biorąc pod uwagę potrzeby, o których mowa w ust. 1, uchwala gminne programy wspierania rodziny.

II. Diagnoza

Diagnoza lokalna dotycząca występujących problemów związanych z funkcjonowaniem rodziny została dokonana w oparciu o dane Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Miejsko – Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Skępem, Zespołu Interdyscyplinarnego, Urzędu Miasta i Gminy Skępe, Posterunku Policji w Skępem, Powiatowego Urzędu Pracy w Lipnie oraz Oświaty w Skępem.

2.1 Charakterystyka demograficzna

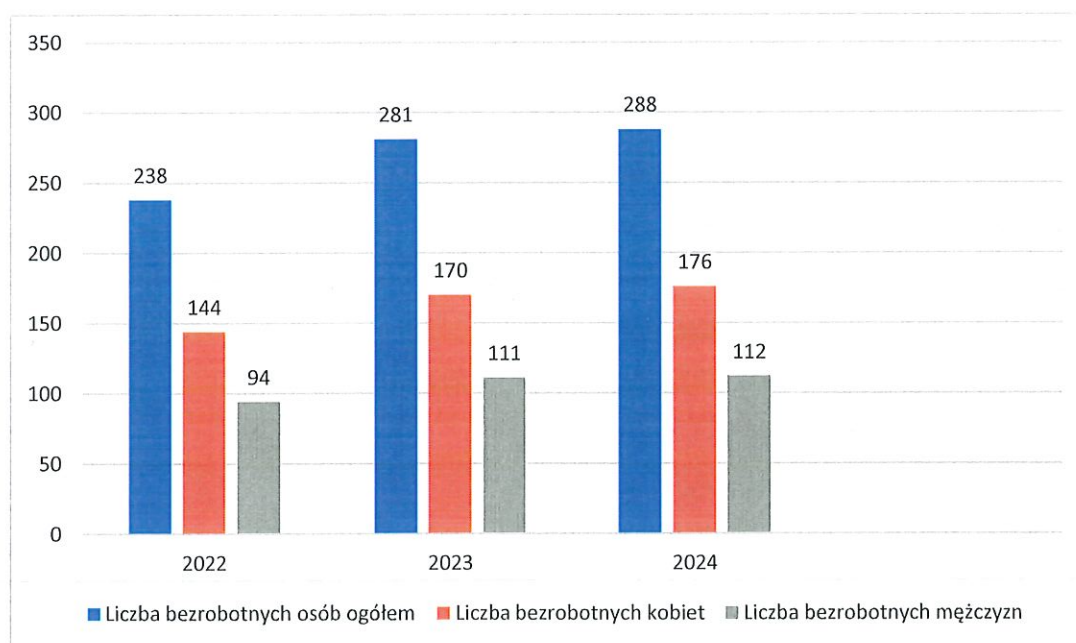
Gmina Skępe jest typową gminą o charakterze miejsko – wiejskim położoną we wschodniej części województwa kujawsko – pomorskiego, w powiecie lipnowskim, której powierzchnia wynosi 179,2 km² z czego 7,4 km² zajmuje miasto Skępe. Na obszarze gminnym znajduje się 17 sołectw, 29 miejscowości, z czego największy odsetek ludności gminy zamieszkuje w: Skępem, Wiosce, Józefkowie, Wólce, Łąkiem, Kukowie i Czerminie. Obecnie Skępe jest jedną z dynamiczniej rozwijających się miejscowości w regionie. Sprzyja temu malownicze położenie wśród jezior, zarówno samego miasta jak i gminy.

Dane o sytuacji demograficznej i społecznej w grudniu 2024 r. Ogółem mieszkańcy (w osobach) 7782 tyś.

Mieszkańcy miasta Skępe – 4182

Mieszkańcy gminy – 3600

Bezrobocie na terenie Miasta i Gminy Skępe przedstawia się następująco: ogółem 288 w tym kobiety -176, mężczyźni – 112 (stan na XII 2024 r.)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie statystyk Powiatowego Urzędu Pracy w Lipnie z ostatniego miesiąca kalendarzowego danego roku

Liczba osób bezrobotnych w roku 2024 wzrosła o 2,43 % w porównaniu do roku 2023 oraz o 17,36 % w porównaniu do roku 2022. W dalszym ciągu większą grupę osób bezrobotnych stanowią kobiety.

2.2 Statystyka rodzin z terenu Miasta i Gminy Skępe objęta wsparciem MGOPS w Skępem.

W naszym kraju prawo, na którym opiera się pomoc społeczna jest dostosowane do aktualnych potrzeb społecznych, które określane są poprzez warunki zubożenia społeczeństwa. Ich celem jest zabezpieczenie egzystencjalnych potrzeb obywatela oraz zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego. Celem pracy Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Skępem jest zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych rodzin oraz życia na poziomie odpowiadającemu godności człowieka. Dokładne zasady działania, tryby przyznawania świadczeń oraz możliwości wsparcia są uregulowane w Ustawie o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku. W ujęciu ustawowym zawarte jest na jakich zasadach i z jakiego powodu przyznaje się pomoc w zakresie pomocy społecznej.

Problemami z jakim zmagali się mieszkańcy Miasta i Gminy Skępe korzystający ze wsparcia Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2024 r.:

- problem ubóstwa 213 rodzin, w tym 431 osób,
- problem bezrobocia 128 rodzin, w tym 378 osób,
- problem ochrony macierzyństwa 76 rodzin, w tym 360 osób (w tym ochrona wielodzietności 41 rodzin – 220 osób),
- problem niepełnosprawności 77 rodzin, w tym 125 osób,
- problem bezdomności 5 rodzin, w tym 5 osób,
- problem alkoholizmu 3 rodziny, w tym 4 osoby,
- problem narkomanii 0 rodzin – 0 osób,
- problem bezradności 54 rodziny, w tym 185 osób

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w realizacji swoich działań obejmuje wsparciem rodzinę, ale i osoby samotne. W 2024 r. z Kart Dużej Rodziny skorzystało 19 rodzin (liczba wydanych kart 61), natomiast z dodatków mieszkaniowych 25 rodzin (liczba wydanych decyzji 40).

Poniższa tabela przedstawia charakterystykę rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2023-2024.

WYSZCZEGÓLNIENIE	2023	2023	2024	2024
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
RODZINY OGÓŁEM	321	905	327	857
o liczbie osób:				
1	129	129	141	141
2	30	60	39	78
3	35	105	39	117
4	56	224	47	188
5	49	245	39	195
6 i więcej	22	142	22	138
RODZINY Z DZIEĆMI OGÓŁEM	157	671	152	626
O liczbie dzieci:				
1	44	133	47	138
2	48	186	50	192
3	42	208	32	157
4	15	88	19	111
5	8	56	4	28
6	0	0	0	0
7 i więcej	0	0	0	0
RODZINY NIEPEŁNE OGÓŁEM	54	184	59	200
O liczbie dzieci:				
1	19	45	24	60
2	21	71	21	71
3	10	47	9	42
4 i więcej	4	21	5	27
RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW OGÓŁEM	58	102	55	89
O liczbie osób:				
1	37	37	36	36
2	7	14	9	18
3	9	27	7	21
4 i więcej	5	24	3	14

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z sprawozdania MPIPS

W latach 2023 – 2024 Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skępem przyznał pomoc i wsparcie rodzinom. Liczba rodzin z dziećmi korzystający ze wsparcia pomocy społecznej zwiększyła się w 2024 roku w porównaniu do 2023 roku o 1,84 %. W przypadku rodzin z dziećmi najliczniejszą grupę stanowiły rodziny z dwójką dzieci w 2023 r. było to 48 rodzin, natomiast w 2024 r. było to 50 rodzin.

Pomoc społeczna to nie tylko pomoc pieniężna ale również poradnictwo specjalistyczne, psychologiczne, rodzinne oraz prawne. Jest ono świadczone osobom, a także rodzinom, które wykazują potrzebę wsparcia w poradzeniu sobie z problemami życiowymi. Takie wsparcie jest darmowe, nie jest bary pod uwagę dochód, więc każdy mieszkaniec może z niego skorzystać. Dla mieszkańców Miasta i Gminy Skępe dostępna jest pomoc psychologiczna w każdy wtorek w godz. 14.00-16.00 oraz pomoc terapeuty od uzależnień w każdą środę 15.30-18.30 w Urzędzie Miasta i Gminy Skępe. W 2024 r. w ramach pomocy psychologicznej, pomocy terapeutycznej odbyło się 109 spotkań. Liczba osób skierowanych na leczenie odwykowe wyniosła 15. W 2024 r. w ramach działań Zespołu Interdyscyplinarnego zostało powołanych 8 grup diagnostyczno – pomocowych, w których łącznie odbyło się 12 spotkań. Podczas posiedzeń udzielono wsparcia i pomocy 8 rodzinom, liczba osób objętych pomocą diagnostyczno – pomocową – 10. Mieszkańcy Miasta i Gminy Skępe mają możliwość korzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej, poradnictwa obywatelskiego oraz mediacji świadczone bezpłatnie przez powiat lipnowski na podstawie ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnych pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz.1255) w Zespole Szkół im. Waleriana Łukasińskiego w Skępem.

Kolejną formą wsparcia dla rodzin jest wsparcie asystenta rodziny. Praca ta polega przede wszystkim na wsparciu rodziny przy współpracy z innymi instytucjami pomocowymi (szkoła, policja, psycholog, terapeuta, kurator społeczny). Przyczyną objęcia rodziny wsparciem asystenta rodziny jest występowanie w rodzinach różnego typu trudności (bezrobocie, niewydolność opiekuńczo – wychowawcza, problem z nadużywaniem alkoholu lub narkotyków, ubóstwa oraz problemy związane z prawidłowym prowadzeniem gospodarstwa domowego). Co najważniejsze podstawowym celem pracy asystent rodziny jest usamodzielnienie się rodziny poprzez osiągnięcie odpowiedniego poziomu stabilności życiowej, by prawidłowo i w godnych warunkach wychowywać dzieci. Asystent rodziny musi dostosować swoje działania do potrzeb rodziny indywidualnie, gdyż każdy przypadek jest inny i każdy wymaga pomocy na innej płaszczyźnie.

Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną, motywując ją do aktywnego współdziałania w realizacji określonego planu. Praca z rodziną odbywa się poprzez wspieranie aktywności zawodowej czyli poszukiwaniu oraz podjęciu pracy. Asystenci rodziny motywują do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, które mają na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych i sami prowadzą indywidualne konsultacje

wychowawcze dla dzieci i rodziców. Bardzo ważne jest również to, iż w przypadku ograniczenia władzy rodzicielskiej poprzez umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej czy też placówce do tego przeznaczonej współpraca z rodziną nadal trwa. Ma ona na celu doprowadzenie do sytuacji by rodzina poprzez poprawę jakości życia, uporanie się z problemami życia codziennego mogła być gotowa do powrotu dziecka. Asystent rodziny w tym czasie współpracuje z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej czy też placówką, w której dziecko przebywa.

Kolejną ważną kwestią pracy asystenta rodziny jest praca na podstawie Ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. W takiej sytuacji asystent rodziny jest koordynatorem wszystkich działań podejmowanych przez rodzinę mających na celu odnalezienie się rodziny w nowej sytuacji życiowej jaką jest przede wszystkim opieka nad chorym dzieckiem oraz szczególne dbanie o siebie podczas okresu ciąży gdy jest ona zagrożona. Od chwili wejścia w życie powyższej ustawy nie było rodziny wnioskującej o wsparcie asystenta rodziny „Za życiem”.

Na chwilę obecną Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skępem zatrudnia 2 asystentów rodziny.

Poniższa tabela przedstawia rodziny objęte wsparciem przez asystenta rodziny w latach 2022-2024:

Rok	2022	2023	2024
Liczba asystentów rodziny	3	2	2
Liczba rodzin objętych wsparciem	16	18	25
Rodziny zobowiązane do współpracy przez sąd	9	11	8
Liczba dzieci w rodzinach	29	36	58
Liczba rodzin z którymi zakończono współpracę:	2	0	8
w tym z powodu:			
- osiągnięcia celu	1	3	7
- braku efektów	0	1	1
- zaprzestania współpracy przez rodzinę	1	0	0
- zmianę metody pracy	0	0	0

2.3 Zasoby instytucjonalne

Program Wsparcia Rodziny w Gminie Skępe na lata 2025 – 2027 będzie służył realizacji gminnej polityki rodzinnej. Wiedza na temat możliwości i potencjału usług daje sposobność utworzenia systemu działania na rzecz rodzin dysfunkcyjnych i zagrożonych wszelkiego rodzaju dysfunkcjami aby mogły prawidłowo wypełniać swoje role. Na terenie gminy działają wszelkie organizacje i instytucje mające w swoim zakresie działań dziecko i rodzinę, należą do nich:

1. Urząd Miasta i Gminy Skępe

- dowóz dzieci do szkół, ośrodków i placówek
- przydział mieszkań komunalnych
- wspieranie lokalnych programów oraz inicjatyw na rzecz rodziny w zakresie: kreowania i upowszechniania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny
- finansowanie stypendiów o charakterze socjalnym oraz za szczególne osiągnięcia w dziedzinie m. in nauki, sportu, artystycznej

2. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skępem

- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
- wsparcie asystenta rodziny
- wsparcie psychologiczno – terapeutyczne
- Karta Dużej Rodziny
- specjalistyczne usługi opiekuńcze
- specjalne poradnictwo
- dożywianie dzieci w szkole
- świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny
- praca socjalna, przyznawanie i wypłata świadczeń z pomocy społecznej
- przyznawanie i wypłata dodatków mieszkaniowych
- współfinansowanie kosztów ponoszonych za pobyt dzieci w pieczy zastępczej

3. Miejsko – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Skępem

- motywowanie do podjęcia terapii, leczenia
- konsultacje dla osób współuzależnionych
- poradnictwo, wsparcie terapeutyczne i terapia psychologiczna
- przeciwdziałanie problemom dotyczącym nadużywania alkoholu i narkomanii

4. Zespół do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej

- integrowanie i koordynowanie działań wszystkich instytucji oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy
- wsparcie i pomoc rodzinom w przezwyciężaniu problemu przemocy

5. Placówki Oświatowo – Wychowawcze

- uświadamianie rodzicom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży
- wspieranie dzieci mających problemy w nauce
- wsparcie psychologiczno – pedagogiczne dla dzieci i rodziców
- działalność edukacyjno – wychowawcza
- kształtowanie i rozwijanie uzdolnień dzieci i młodzieży
- pogłębianie ich wiedzy i umiejętności
- organizowanie rekreacji

6. Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury w Skępem

- promowanie lokalnych tradycji kulturowych
- integracja społeczna, rodzinna, regionalna
- okolicznościowe imprezy
- prowadzenie prelekcji w szkole i innych instytucjach
- organizowanie czasu wolnego (w czasie ferii, wakacji)
- koła zainteresowań plastycznych
- konkursy muzyczne
- konkursy plastyczne
- działalność kulturalna

7. Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna w Skępem

- integracja społeczna, rodzinna, regionalna
- konkursy dla dzieci

- organizowanie czasu wolnego dla poszczególnych członków rodzin dla odbiorców w różnym wieku np.:
 - spotkania autorskie
 - lekcje biblioteczne
 - wycieczki
 - wystawy itp.
- szeroka integracja rodzin
- organizowanie konkursów, prelekcji, wykładów, spotkań autorskich
- działalność kulturalna
- upowszechnianie czytelnictwa

8. Placówki ochrony zdrowia

- monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych
- prowadzenie akcji edukacyjno – informacyjnej dla dzieci i ich rodzin
- prowadzenie patronażu przez pielęgniarki środowiskowe u rodziców noworodków
- działalność w zakresie profilaktyki i opieki zdrowotnej

9. Parafia

- promowanie prawidłowych postaw rodzinnych
- wsparcie dla osób uzależnionych
- wsparcie dla rodzin
- organizowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży
- działalność charytatywna

10. Organizacje pozarządowe, stowarzyszenia

- działalność charytatywna
- organizowanie pomocy żywnościowej „Pomocna Dłoń”
- organizowanie dla dzieci i młodzieży wypoczynku/czasu wolnego
- wspólne organizowanie aktywności fizycznych dla rodzin
- organizacja zajęć sportowych
- promocja zdrowego stylu życia

- realizowanie programów i projektów w zakresie wspierania rodziny i jej edukacji

11. Koła Gospodyń Wiejskich

- integracja środowiska lokalnego
- zagospodarowanie czasu wolnego

12. Ochotnicze Straże Pożarne wraz z Orkiestrą przy OSP

- działalność kulturalna
- okolicznościowe imprezy
- integracja społeczna
- organizowanie czasu wolnego rozwijanie zainteresowań
- zagwarantowanie bezpieczeństwa rodzinom z Gminy Skępe

Na terenie Miasta i Gminy Skępe widoczny jest szereg instytucji podejmujących działania wspierające rodzinę.

Działania wspierające rodziny podejmują inne instytucje, których obszar właściwości działań obejmuje terytorium Miasta i Gminy Skępe. Są to:

Sąd Rejonowy

- Orzekanie z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego

2. Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej

- podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty
- zadania o charakterze wychowawczo – resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym związanym z wykonywaniem orzeczeń Sądu

3. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna

- konsultacje specjalistyczne
- edukacja rodzin w zakresie prawidłowych postaw opiekuńczo – wychowawczych
- specjalistyczne wsparcie psychologiczne, pedagogiczne i terapeutyczne
- diagnostyka

4. Komenda Powiatowa Policji

- przeciwdziałanie uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży

- prowadzenie szeregu prelekcji w szkole o charakterze promującym bezpieczeństwo i prawidłowe postawy rodzin
- działalność o charakterze profilaktycznym i edukacyjnym
- zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom i rodzinom na terenie gminy, przeciwdziałanie przestępczości

5. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

- zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej
- wspomaganie funkcji opiekuńczo – wychowawczych rodzin
- poradnictwo specjalistyczne, rodzinne, prawne, mediacje
- diagnoza, pomoc i wsparcie dla rodzin zastępczych oraz rodzin zagrożonych kryzysem

6. Powiatowy Urząd Pracy

- organizowanie szkoleń
- aktywizacja społeczno zawodowa członków rodzin
- poradnictwo zawodowe

III. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Głównym celem Programu jest rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin z terenu Miasta i Gminy Skępe, sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych.

Cele szczegółowe Programu:

Cele realizowane będą poprzez działania, mające przywrócić rodzinie prawidłowe funkcjonowanie w sferze opiekuńczo-wychowawczej oraz pełnienia ról społecznych. Praca z rodziną będzie połączona z jej własną aktywnością. Istotną kwestią jest wsparcie rodziny na etapie pojawienia się problemów oraz eliminowania sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić rodzinę naturalną. W przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej – stworzenie możliwości powrotu do rodziny naturalnej.

Lp.	ZADANIA	REALIZATORZY	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI
1.	Monitorowanie sytuacji zdrowotnej i edukacyjnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Placówki Oświatowe, Przychodnie Rodzinne	2025 - 2027
2.	Wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2025 - 2027
3.	Objęcie wsparciem rodzin dotkniętych przemocą, problemem uzależnienia	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Miejsko – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	2025 - 2027
4.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz instytucjami zajmującymi się pomocą dziecku i rodzinie	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2025 - 2027
5.	Wspieranie potrzeb edukacyjnych dzieci niepełnosprawnych	Urząd Miasta i Gminy, Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Placówki Oświatowe	2025 - 2027
6.	Motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcie terapii leczenia uzależnień, terapii dla ofiar i sprawców przemocy domowej	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Punkt Informacyjno - Konsultacyjny, Posterunek Policji	2025 - 2027
7.	Udzielanie informacji o możliwościach i perspektywach poprawy swojej sytuacji oraz o instytucjach świadczących pomoc na rzecz rodziny	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Punkt Informacyjno - Konsultacyjny, Punkt nieodpłatnej pomocy prawnej, Placówki Oświatowe	2025 - 2027

8.	Prowadzenie działalności profilaktycznej i edukacyjnej	Posterunek Policji, Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejsko – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Placówki Oświatowe	2025 - 2027
9.	Udzielanie pomocy finansowej rodzinom żyjącym w trudnych warunkach materialnych	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2025 - 2027
10.	Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej w celu zapobiegania umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej	Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Pedagogzy Szkolni, Psycholodzy Kuratorzy Sądowi	2025 - 2027
11.	Organizacja i koordynacja dożywiania dzieci i młodzieży z terenu Gminy	Urząd Miasta i Gminy, Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2025 - 2027

IV. PRZEWIDYWANE EFEKTY

- podniesienie świadomości o dostępnych formach wsparcia
- zwiększenie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych
- poprawa sytuacji finansowej rodzin z dziećmi
- aktywizowanie społeczności lokalnej
- pomoc osobom niepełnosprawnym
- rozwój działalności profilaktycznej
- współpraca z realizatorami programu dotycząca wielowymiarowego wsparcia dla dzieci i rodzin przeżywających trudności życiowe
- ograniczenie powstawania sytuacji kryzysowych rodzin wymagających interwencji
- zminimalizowanie negatywnych skutków problemów społecznych

V. ODBIORCY PROGRAMU

Gminny Program Wspierania Rodziny skierowany jest do rodzin dysfunkcyjnych i zagrożonych dysfunkcjami, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo –

wychowawczych. Program skierowany jest na rodziny z problemem uzależnienia, zagrożone ubóstwem, bezrobociem oraz przemocą, które zamieszkują Miasto i Gminę Skępe.

VI. REALIZATORZY PROGRAMU

Realizatorami Gminnego Programu Wspierania Rodzin na lata 2025 – 2027 są:

- Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- Urząd Miasta i Gminy Skępe
- Placówki Oświatowe
- Służba Zdrowia
- Policja
- Sąd Rejonowy
- Miejsko Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Organizacje pozarządowe, Stowarzyszenia
- Kościół
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- Powiatowy Urząd Pracy
- Ochotnicze Straże Pożarne wraz z orkiestrą przy OSP Skępe
- Społeczność lokalna

VII. ŹRÓDŁA FINASOWANIA PROGRAMU

Środki na realizację Gminnego Programu Wspierania Rodzin na lata 2025 – 2027 mogą pochodzić z:

- budżetu państwa
- budżetu gminy
- ze środków pozabudżetowych

VIII. MONITOROWANIE I EWALUACJA PROGRAMU

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skępem jako jednostka odpowiedzialna za realizację Programu będzie przedkładać Radzie Miejskiej roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i

systemie pieczy zastępczej do końca marca każdego roku. Monitoring będzie systematyczny, będzie miał na celu pozyskiwanie informacji i danych od podmiotów realizujących poszczególne zadania, co da możliwość wglądu w zakres podejmowanych działań, ich analizę oraz ocenę skuteczności. Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunek ewentualnych zmian w zapisach programowych. Pozwoli na sprawdzenie efektywności oraz skuteczności przyjętych założeń i sposobu wydatku środków przeznaczonych na ich realizację. Wskaźniki jakie zostaną wykorzystane do oceny stopnia realizacji działań to:

- liczba programów na rzecz dzieci i rodziny
- liczba programów profilaktycznych i edukacyjnych
- liczba dzieci objęta opieką do lat 3
- liczba rodzin objętych programami: Karta Dużej Rodziny
- liczba porad udzielonych przez specjalistów
- liczba rodzin objętych pomocą społeczną, świadczeniami rodzinnymi, świadczeniami z funduszu alimentacyjnego
- liczba dzieci dożywianych w szkołach
- liczba dzieci, które otrzymały stypendium o charakterze socjalnym
- liczba dzieci biorących udział w ramach zajęć organizowanych przez Bibliotekę Publiczną, CKOR w Skępem oraz w Wólce w trakcie ferii i wakacji
- liczba rodzin objętych specjalistycznymi usługami opiekuńczymi
- liczba rodzin, dzieci objętych wsparciem asystenta rodziny
- liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną
- liczba założonych NK
- liczba osób korzystających z poradnictwa MGKRPA w Skępem oraz liczba wniosków skierowanych na leczenie odwykowe do Sądu
- liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej
- liczbie asystentów rodziny.

IX. PODSUOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Skępe na lata 2025 – 2027 stawia sobie za cel poprawę funkcjonowania rodzin z problemami, szczególnie poprawą jakości życia dzieci. Wspieranie rodzin z dysfunkcjami ukierunkowane będzie na podniesienie świadomości i umiejętności, co pozwoli skutecznie znajdować sposoby na radzenie sobie

z problemami jakie będą dotyczyć rodziny. W osiągnięciu założonych celów będzie stworzenie systemów wsparcia, współpracy różnych instytucji i organizacji, które na terenie Miasta i Gminy Skępe będą wspomagały rodziny. W działaniach tych niezbędne będzie promowanie pozytywnych zmian w funkcjonowaniu rodziny oraz motywacji do zaangażowania członków rodziny w zmiany jakich mogą dokonać na rzecz polepszenia umiejętności opiekuńczo – wychowawczych.

UZASADNIENIE

Obowiązek opracowania i przyjęcia programu wspierania rodziny wynika z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zgodnie z zapisami ustawy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny jest zadaniem własnym gminy.

Program, uwzględnia działania niezbędne do realizacji wspierania rodziny wynikające z ustawy oraz zdiagnozowanych potrzeb, określa m.in. działania, ich efekty oraz realizatorów. Program będzie stanowił podstawę do podejmowanych działań w obszarze wspierania dziecka i rodziny w latach 2025-2027.